

Bedrijfsopvolging

Het is een aspect waar elke ondernemer eens mee te maken krijgt: overdracht van de onderneming. De ene ondernemer eerder dan de andere. Maar uiterlijk bij het overlijden van de ondernemer zal de onderneming overgaan op een ander.

Zeker nu de babyboomgeneratie de pensioengerechtigde leeftijd nadert, zal een vloedgolf van bedrijfsopvolgingen ons land overspoelen. En zoals het zo vaak gaat in het fiscale, doet men er verstandig aan om tijdig over bepaalde zaken na te denken. Op die manier kan zo optimaal mogelijk gebruik worden gemaakt van de fiscale mogelijkheden. Een daarvan is de bedrijfsopvolgingsfaciliteit voor het schenkings- en het successierecht. Deze faciliteit is met ingang van dit jaar verder uitgebreid.

Sinds een aantal jaren bestaat de bedrijfsopvolgingsregeling voor het schenkings- en successierecht. Deze faciliteit geldt dus zowel voor de bedrijfsopvolging bij leven (schenkingsrecht) als voor de bedrijfsopvolging door overlijden (successierecht). Deze faciliteit is met name van belang voor bedrijfsoverdrachten binnen de familiesfeer. Immers, in zo'n situatie zal de overdrager (ouder) bereid zijn om de onderneming niet al te duur over te doen aan de overnemer (kind). Wanneer de onderneming aan een willekeurige derde zou worden verkocht dan wil de ondernemer een zo hoog mogelijke prijs, maar als zijn kind de overnemer is dan ligt dat vaak anders. Deze regeling geldt niet alleen bij overdracht aan één kind, maar ook wanneer de onderneming aan meerdere kinderen wordt overgedragen. Wanneer een onderneming met een waarde van € 1 miljoen wordt overgedragen voor de helft van deze waarde, is er sprake van een schenking van € 500.000. Dit kost al gauw zo'n € 87.000 aan schenkingsrecht.

Zoals hiervoor al is vermeld, is het veelal het beste om bij leven de bedrijfsoverdracht te regelen.

Al was het alleen maar om de overdracht te laten plaats vinden zoals de ondernemer deze voor ogen heeft. En ook vanuit fiscaal oogpunt kan het veelal interessant zijn om de bedrijfsopvolging bij leven te regelen.

Door de bedrijfsopvolgingsregeling geldt er met ingang van 1 januari 2007 een vrijstelling van 75% van de waarde van de overgedragen onderneming. Met andere woorden: wanneer de onderneming wordt overgedragen voor een lager bedrag dan de werkelijke waarde, dan is er weliswaar sprake van een schenking, maar er wordt geen schenkingsrecht geheven tot 75% van de waarde van de onderneming. In het voorbeeld kan de onderneming met een waarde van € 1 miljoen door de ouder aan een kind worden overgedragen voor een bedrag van € 250.000 zonder dat dit leidt tot heffing van schenkingsrechten. Normaal gesproken is over een schenking van € 750.000 door een ouder aan een kind ruim € 145.000 schenkingsrecht verschuldigd.

De vrijstelling geldt niet alleen bij bedrijfsoverdracht bij leven, maar ook bij overdracht als gevolg van overlijden. Dan is over de werkelijke waarde van de onderneming successierecht verschuldigd door de erfgenamen. Als de onderneming door een of meerdere erfgenamen wordt voortgezet dan wordt de onderneming slechts voor 25% van de werkelijke waarde in de heffing betrokken.

De vrijstelling voor het schenkings-/successierecht is een zogenaamde voorwaardelijke vrijstelling. Dat wil zeggen dat het schenkings-/successierecht in eerste instantie wel verschuldigd is, maar dat hiervoor uitstel van betaling wordt verleend. Wanneer de overnemer de onderneming ten minste vijf jaar heeft voortgezet, dan wordt de vrijstelling definitief verleend. Wordt de onderneming door de overdrager binnen de termijn van vijf jaar overgedragen, dan is het schen-

kings-/successierecht alsnog verschuldigd. In het voorbeeld zou er dan alsnog een bedrag van ruim € 145.000 aan schenkingsrecht betaald moeten worden.

Een ander aandachtspunt is dat de overdrager nog wel moet afrekenen voor de inkomstenbelasting over de eventuele meerwaarde van de onderneming. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan stille reserves in onroerende zaken en aan goodwill.

Voor deze afrekening bestaan overigens ook weer fiscale faciliteiten. Zo kan deze afrekening bijvoorbeeld worden doorgeschoven naar de overnemer. Uiteraard zal dan de waarde van de onderneming lager worden, want de ondernemer neemt niet alleen de onderneming over maar ook een belastingclaim.

De bedrijfsopvolgingsfaciliteit geldt niet alleen voor overdracht van een eenmanszaak of een aandeel in een vennootschap onder firma of maatschap, maar is ook van toepassing op aandelen in een naamloze of besloten vennootschap, die een zogenaamd aanmerkelijk belang vormen. Voorwaarde daarbij is wel dat de besloten vennootschap een echte onderneming drijft en geen beleggings-bv is. Ook hier geldt dat de overdrager nog moet afrekenen over zijn aanmerkelijk belangwinst die hij of zij behaalt bij de overdracht van de aandelen. Het aanmerkelijk belangtarief bedraagt 25%. Voor een aanmerkelijk belangwinst tot € 250.000 geldt voor het jaar 2007 overigens een lager tarief van 22%. In bepaalde situaties kan het bedrag van € 250.000, waarvoor dit jaar het 22%-tarief van toepassing is, verdubbeld worden tot € 500.000. Bij een onderneming die in de vorm van een besloten vennootschap wordt gedreven, zien we vaak een holdingstructuur. Ook in die situatie kan een beroep op deze faciliteit worden gedaan, maar er gelden dan wel extra voorwaarden.

Door de verruiming van de bedrijfsopvolgingsfaciliteit tot 75% van de waarde van de onderneming is deze regeling nog aantrekkelijker geworden. Bij overdracht van aanmerkelijk belangaandelen kan dit jaar ook nog gebruik worden gemaakt van het verlaagde tarief van 22%. Al met al genoeg redenen om in voorkomende situaties nog eens naar de bedrijfsopvolging te kijken.

Mr. Eric B.G. Kusters FB,
de Jong & Laan Accountants
Belastingadviseurs, in Groningen

Deze rubriek wordt samengesteld met medewerking van Friesland Bank, de Jong & Laan Accountants Belastingadviseurs in Groningen, DeWinter Subsidium in Hoogezand en Bald Consulting in Haren. De rubriek wordt met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. De redactie kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de juistheid en volledigheid van de verstrekte informatie. Aan de verstrekte informatie kunnen geen rechten worden ontleend.